

РЕШЕНИЕ

№ 11295

гр. София, 09.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 67 състав,
в публично заседание на 11.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **9894** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на К. Е. Я., ЕГН: [ЕГН], срещу Решение № 1040-21-523/30.08.2023г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С.-град, с което са потвърдени Разпореждания № 214-00-25546-2/06.07.2023 г., Разпореждане № 214-00-25546-3/06.07.2023 г. и Разпореждане № 214-00-25546-4/06.07.2023 г. на ръководителя по осигуряването по безработица в ТП на НОИ.

Жалбоподателят оспорва решението с искане да бъдат отменени всички разпореждания, постановени по повод паричното му обезщетение за безработица /ПОБ/. Релевира доводи за допуснати съществени процесуални нарушения на административнопроизводствените правила, неспазване на материалния закон и необоснованост на решението. Твърди, че реално е полагал труд, че заличаването на осигурителния му стаж е неправомерно и разпорежданията за възстановяване на получените суми за обезщетение следва да бъдат отменени. Твърди, че административното производство за заличаване на осигурителния му стаж е протекло без негово участие и поради това не следва да го обвързва. Претендира разноски.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, се явява лично. Моли за отмяна на Решение № 1040-21-523/30.08.2023г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С.-град.

Ответникът– Директорът на ТП на НОИ- С. град, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна. Претендира разности и прави възражение за прекомерност.

Административен съд– София град, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост, взе предвид становищата на страните и на основание чл. 168, ал. 1 от АПК въз основа на събраните по делото доказателства провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, намери следното:

От фактическа страна:

Със заявление от 10.11.2020 г. на ТП на НОИ- С. град /л.68/ К. Я. е сезирал административния орган с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/ по чл. 54а от КСО. Към него е приложил Заповед за прекратяване на Трудов договор, от 03.11.2020 г. г. на основание чл.328, ал. 1, т. 2 КТ на „ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД, с която предизвестява К. Я., за прекратяване на трудовото му правоотношение, считано от 04.11.2020 г. /л.69/

С Разпореждане № 214-00-25546-1/23.11.2020 г. /л.65/исканото обезщетение е отпуснато за периода 04.11.2020 – 03.05.2021 г. в размер на 74,29 лв. дневно.

На основание чл. 108, ал. 1 КСО е извършена проверка по разходите на ДОО на дружеството, приключила с констативен протокол № КВ-5-21-01287020/24.01.2023 г. /л.74-75/, съгласно която е установено, че лицата, за които са подавани данни по чл. 4, ал. 5, т. 1 КСО, не са извършвали трудова дейност в дружеството. На същото са издадени задължителни предписания за заличаване на подадените данни за осигурителен стаж и осигурителен доход в Регистъра на осигурените лица, в т.ч. и за К. Я. за периодите 27.04.2020 – 17.06.2020 и 01.07.2020-03.11.20120 г. /л.76/ В хода на проверката е достигнат изводът, че липсва фактически извършвана търговска дейност и че лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО, не са извършвали трудова дейност в дружеството и не подлежат на осигуряване по реда на КСО и за тях не е възникнало осигурително правоотношение.

Поради горното, административният орган е приел, че К. Я. не е осигурено лице по смисъла на чл. 10 КСО и не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО. Служебно са заличени данните, подадени от дружеството за К. Я. за периодите 27.04.2020 – 17.06.2020 и 01.07.2020-03.11.20120 г. С оглед именно заличените данни, са издадени процесните разпореждания от административния орган - Разпореждане № 214-00-25546-2/06.07.2023 г. /л.59/, Разпореждане № 214-00-25546-3/06.07.2023 г. /л.58/ и Разпореждане № 214-00-25546-4/06.07.2023 г. /л.55/ на ръководителя по осигуряването по безработица в ТП на НОИ, с които е отказано право на ПОБ на лицето, отменено е предходното разпореждане за отпускане на ПОБ, и е разпоредено лицето да върне доброволно получените суми в размер на 9063,38 лв. за периода 04.11.2020 г. до 03.05.2021 г.

С обжалваното в настоящото производство Решение № 1040-21-523/30.08.2023г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С.- град /л.21-25/ е отхвърлена жалбата на К. Я. и са потвърдени Разпореждане № 214-00-25546-2/06.07.2023 г., Разпореждане № 214-00-25546-3/06.07.2023 г. и Разпореждане № 214-00-25546-4/06.07.2023 г. на ръководителя по осигуряването по безработица в ТП на НОИ. В мотивите на решението е посочено, че за дружеството „ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД липсва фактически извършвана търговска дейност и че лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО, не са извършвали трудова дейност в дружеството и не подлежат на осигуряване по реда на КСО и за тях не е възникнало

осигурително правоотношение. Поради това административният орган потвърждава, че К. Я. не е осигурено лице по смисъла на чл. 10 КСО и не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО. Твърди се, че на К. Я. са изпращани искания за сведения и пояснения в хода на проверката, но те са останали неполучени. В обобщение е изложено, че е безспорно установено, че жалбоподателят не е полагал труд в търговското дружество и няма качеството на осигурено лице за процесния период, са налице всички необходими предпоставки за длъжностното лице да разпорежи К. Я. да възстанови добросъвестно получено парично обезщетение за безработица, за периода от 04.11.2020 г. до 03.05.2021 г. в размер на 9063,38 лв.

По делото е разпитан и свидетелят Л. Ч., управител в дружеството „ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД от 17.08.2021г до 13.12.2023г/, понастоящем адвокат на фирмата, генерален пълномощник. В показанията си, депозиран пред настоящата инстанция свидетелят подробно описва длъжността, отговорностите и задачите, които жалбоподателят е имал и изпълнявал във времето, в което е бил назначен на длъжност търговски директор на дружеството.

По делото е приета административната преписка и допълнително ангажираните от страните писмени доказателства.

От правна страна:

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е допустима – подадена е в срока по чл. 118, ал. 2 от КСО и от лице, което има право и интерес от оспорване, като адресат на индивидуалния административен акт след осъществен административен контрол.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение № 1040-21-523/30.08.2023г. Същото е издадено от компетентен орган –директора на ТП на НОИ С.- град - чл. 117, ал. 1 от КСО. По делото е представена заповед №1712/17.08.2015г. на управителя на НОИ, с която Т. В. е преназначен на длъжност Директор на ТП на НОИ С.-град за неопределен срок, считано от 15.08.2015г. /л.27/. По реда на чл. 117, ал. 3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Спазена е и предвидената в закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 от КСО. Административният акт е мотивиран. Потвърдените с оспорвания акт Разпореждане № 214-00-25546-2/06.07.2023 г., Разпореждане № 214-00-25546-3/06.07.2023 г. и Разпореждане № 214-00-25546-4/06.07.2023 г. на ръководителя по осигуряването по безработица в ТП на НОИ, са издадени от компетентен орган, и отговарят на изискванията на чл. 59 от АПК, издадени са в писмена форма, съдържат фактически и правни основания, посочено е длъжностното лице, на което е възложено да издава и подписва разпореждания за отпускане, изменение, отказване, спиране, прекратяване, възобновяване и възстановяване на парични обезщетения за безработица по реда на КСО - длъжностното лице Т. Г. - главен експерт по осигуряването, на която с изрична заповед № 1015-21-17/27.01.2023 г. на директора на ТП на НОИ - С. град, цитирана в акта, е възложено да издава

разпореждания, при изпълнение на възложените функции на административен орган по чл. 54ж, ал. 1 и ал. 3 и във връзка с чл. 114. ал. 1 и ал. 2 от КСО /приложена на л.60 по делото/.

За да потвърди обжалваните разпореждания, решаващият орган не е приел за доказано наличието на осигурителен стаж на жалбоподателя и осъществяването от негова страна на реална трудова дейност. Приел е, че не е доказано осигурително правоотношение по договора между него и дружеството „ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД, предвид резултатите от проведената проверка на дружеството „ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД, обективирани в констативен протокол № KB-5-21-01287020/24.01.2023 г. както и на това, че не е осъществена връзка с настоящия управител, за да представи документи за наличие на осигурително правоотношение и реална търговска дейност на дружеството. При тези факти е приел, че жалбоподателят не осъществява реална трудова дейност по трудовия договор и че не е осигурено лице по смисъла на чл. 10 КСО. Приел е, че представената от лицето трудова книжка не доказва наличие на осигурителен стаж в горепосочения период, като се е позовал на трайната съдебна практика, която разграничава трудовия от осигурителния стаж. С тези мотиви е приел, че съгласно чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО, жалбоподателят не следва да получи обезщетение за безработица за процесния период и следва да възстанови недължимо полученото.

Изводите на решаващия орган не съответстват на доказателствата по делото и закона. Легална дефиниция за понятието "осигурено лице" е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО, според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Съгласно чл. 5, ал. 1 от КСО, осигурител е всяко физическо лице, юридическо лице или неперсонифицирано дружество, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица.

Чл. 5, ал. 4, т. 1 на КСО, въвежда задължение за осигурителите, осигурителните каси, самоосигуряващите се лица и работодателите периодично представят в Националната агенция за приходите данни за осигурителния доход, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, Учителския пенсионен фонд, здравното осигуряване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване, вноските за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите", дните в осигуряване и облагаемия доход по Закона за данъците върху доходите на физическите лица - поотделно за всяко лице, подлежащо на осигуряване.

Чл. 4, ал. 1 от КСО предвижда, че задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица по КСО са работниците и служителите, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансиране.

Чл. 7, ал. 1 от КСО гласи: "Осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване за лицата по чл. 4, ал. 1 се внасят от осигурителите до 25-о число на месеца, следващ месеца, през който е положен трудът".

Наличието на трудово правоотношение на жалбоподателя с дружеството

„ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД установява задължение на работодателя за периода на договора да начислява дължимите осигурителни вноски, да подава информация за тях в НОИ и да ги заплаща, ако в този период лицето фактически е полагало труд. В този смисъл съществува съдебна практика (Решение № 314/2016 г. по адм. д. № 3171/2015 г. на ВАС, Решение № 211/2016 г. по адм. д. № 3681/2015 г. на ВАС, Решение № 292/11.01.2017 г. по адм. д. № 14312/2015 г. на ВАС и др.), която разграничава трудовото правоотношение от осигурителното.

В цитираните решения на ВАС непризнаването на осигурителното правоотношение от съда се базира на данни по конкретните дела от извършени проверки на ИА "Главна инспекция по труда", с които е установено, че са били налице регистрирани трудови договори, по които не е съществувало реално трудово правоотношение със служителите, които не са извършвали реално трудова дейност. Процесният случай е различен. От НОИ е започната е проверка по разходите на ДОО на „ВАЛЕНТИНА КЪЛЕКШЪН 1” ООД, в течение на която не е установена връзка с управителя на дружеството, не са / били представени документи относно реално извършена търговска дейност на дружеството, съответно реално престигане на труд, дали във връзка с регистрирания трудов договор е съществувало осигурително правоотношение. Липсата на контакт с управителя на дружеството и невъзможността да се извърши проверка на документите му, обаче, не е основание да се отхвърлят данните от трудовата книжка на жалбоподателя. Изводът на решаващият орган, че с нея не може да се установи наличието на осигурително правоотношение противоречи на закона.

Понятието "осигурителен стаж" е дефинирано в чл. 37, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС). Съгласно посочената разпоредба за осигурителен стаж се зачита времето, за което са били дължими или внесени осигурителни вноски за лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 3, т. 5 и 6 КСО, а за самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4, ал. 7, 8 и 9 и чл. 4а КСО - времето, за което са внесени осигурителни вноски.

В чл. 40 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж се посочва как се установява осигурителния стаж, а именно с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец, а осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, отново с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО или с осигурителна книжка, както и с документ по утвърден образец. Тези документи според ал. 3 се издават въз основа на разплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. В случаите когато документите по ал. 3 липсват, осигурителите или техните правоприменници по изключение могат да издават удостоверения за осигурителен стаж и трудово възнаграждение или за осигурителен доход и въз основа на други автентични документи, щом те съдържат достатъчно данни за осигурителния стаж и осигурителния доход. Анализът на разпоредбата води до извода, че документите по чл. 40, ал. 1 и ал. 2 НПОС се издават с цел доказване на осигурителен стаж и доход и се ползват с тази доказателствена сила до оборването им с предвидения в закона ред и актове. В подкрепа на този извод е и разпоредбата на чл. 8, ал. 2 КТ, според която добросъвестността при осъществяване на трудовите права и задължения се предполага до установяване на противното.

Трудовата книжка на жалбоподателя /л.196-199/ е издадена в съответствие с изискванията на чл. 40, ал. 4 от НПОС, като при прекратяване на правоотношението е вписан от осигурителя текста: "Осигурителният стаж е равен на зачетения трудов

(служебен) стаж", което означава, според цитирана норма на чл. 40, ал. 4 от НПОС, че продължителността на осигурителния стаж за лицето, работещо по трудово правоотношение, е равна на продължителността на трудовия стаж. Чл. 40, ал. 1 от НПОС изрично предвижда, че осигурителният стаж се установява освен с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО и с трудови, служебни, осигурителни книжки, както и с документ по утвърден образец.

При липсата на факти, установяващи категорично, че жалбоподателя не е полагал реално труд по регистрирания трудов договор, няма основание да се отхвърлят данните от трудовата / книжка, които удостоверяват не само трудовото / правоотношение, но и осигурителното такова, съгласно чл. 40, ал. 4, вр. ал. 1 от НПОС.

Още повече, проверката на НОИ по разходите на ДОО е започнала, протекла и приключила изцяло в отсъствието на жалбоподателя. Административният орган не оспорва, а даже в процесното решение потвърждава, че лицето е търсено за сведения и документи, но не е открито и такива не е представило. Това процесуално нарушение е от категорията на съществените, доколкото лице, чиято правна сфера се засяга съществено от това производство, е било изцяло лишено от възможността да участва в него и да повлияе на изхода му. По тези съображения съдът приема, че правото му на защита е нарушено с особен интензитет.

В разпита си свидетелят Л. Ч. подробно описва срещите и консултациите, които жалбоподателят регулярно е провеждал с клиенти на дружеството, както и оперативната организация по докладване и обсъждане на резултатите от тези срещи с управителя на дружеството. Показанията, депозирани пред настоящата инстанция, са приети и приобщени към делото, в който смисъл се явяват част от доказателствената съвкупност. Същите не противоречат и не се опровергаха от другите материали по делото. Съдът не може да обоснове извод за заинтересованост от изхода на делото и липса на безпристрастност от страна на свидетеля, поради което и кредитира изцяло показанията му. В този смисъл, включително и от разпита на Л. К. Ч., управител на дружеството, съгласно Граждански договор за управление и контрол от 10.08.2021г /л.90/, който за периода 27.04.2020г до 03.11.2020г се е явявал пряк ръководител на жалбоподателя, както и по вече обстойно обсъдените по-горе съображения, настоящата инстанция формира извод, че жалбоподателят действително е престираал труд и реално е осъществявал трудова дейност. С оглед на всичко гореизложено, съдът приема, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ – С. – град е необосновано и постановено в нарушение на процесуалния и материален закон. Същото следва да се отмени, както и трите процесни разпореждания №214-00-25546-2/06.07.2023г, №214-00-25546-3/06.07.2023г и №214-00-25546-4/06.07.2023г. на ръководител на осигуряването за безработица, които са потвърдени.

С оглед изхода на спора и своевременно отправеното до съда искане, на

жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски по делото. На жалбоподателя се дължи възстановяване на разноските за внесена държавна такса за образуване на делото пред АССГ /10лв/, както и разноски за платен депозит за свидетел в режим на призоваване /30лв/. В договор за безплатна правна помощ от 01.02.2024г. /л.204/ е посочено, че процесуалното представителство се осъществява безплатно на основание чл.38, ал.1, т.3 от Закона за адвокатурата, като в т.3 от него е предвидено, че адвокатът има правото да му бъдат присъдени по реда на чл.38, ал.2 от ЗА адвокатски възнаграждения за отмяна на всяко от горепосочените разпореждания, а именно: за отмяна на разпореждане №214-00-25546-2 от 06.07.2023г -1000лв, за отмяна на разпореждане №214-00-25546-3 от 06.07.2023г – 1000лв и за отмяна на разпореждане №214-00-25546-4/06.07.2023г-900лв. Основателно е възражението на ответника за прекомерност срещу претендираните разноски, в частта адвокатски възнаграждения, формирани като възнаграждения по „оказана правно помощ по отмяна на трите, потвърдени с оспореното решение разпореждания“. По арг.чл.120, ал.2 във вр. чл.118, ал.1 от КСО и чл.145 и сл.от АПК предмет на съдебен контрол е решението на ръководителя на ТП на НОИ, а не „правната помощ по отмяната на разпореждане №..., разпореждане №... и разпореждане №...“, като такива са недължими. На основание чл.78, ал.5 от ГПК, с оглед искането на насрещната страна, размерът на претендираното адвокатско възнаграждение следва да се редуцира до минималния размер съгласно чл.8, ал.2, т.2 от Наредба №1/09.07.2004г.за минималните размери на адвокатски възнаграждения, а именно 500лв. Предвид горното в полза на адв. Т. Ц. следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 500лв, предвид направеното своевременно възражение за прекомерност, при отчитане липсата на фактическа и правна сложност на делото, а не в искания от пълномощника съгласно списък по чл.80 от ГПК размер.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО, във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София- град, III отделение, 67- ми състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на К. Е. Я., ЕГН [ЕГН] Решение № 1040-21-523/30.08.2023г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С.- град, с което са потвърдени Разпореждане № 214-00-25546-2/06.07.2023 г., Разпореждане № 214-00-25546-3/06.07.2023 г. и Разпореждане № 214-00-25546-4/06.07.2023 г. на ръководителя по

осигуряването по безработица в ТП на НОИ.

ОСЪЖДА Национален осигурителен институт да заплати на К. Е. Я., ЕГН [ЕГН] сумата от 40 лв. /четиридесет лева/ представляваща заплатена държавна такса по делото и разноски за платен депозит за свидетел.

ОСЪЖДА Национален осигурителен институт да заплати на адв. Т. Ц. Ц.-САК с личен №[ЕГН] сумата от 500 лв. /петстотин лева/, представляваща адвокатско възнаграждение, определено на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14- дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: